адміністративно-територіальних одиницях України експертизу проектів будівництва, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів із середніми та значними наслідками, і в яких працює не менше 25 відсотків від загальної кількості сертифікованих експертів, які відповідно до отриманих сертифікатів мають право здійснювати експертизу проектної документації, чи не менше 700 юридичних осіб, з яких понад 55 відсотків - будівельні підприємства, що мають відповідну ліцензію, чи виробників будівельних матеріалів, виробів та конструкцій, сукупна частка яких на ринку не менш як за п'ятьма основними видами продукції перевищує 20 відсотків (для об'єднань юридичних осіб)». Це обмежує можливість створення таких організацій не більше чотирьох за кожним напрямом. Такі обмеження в першу чергу перешкоджають високопрофесійних фахівців щодо можливості створення саморегулівних організацій.

Облік ведеться Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України через відкриті реєстри атестованих відповідальних виконавців окремих видів робіт (послуг) та переліку саморегулівних організацій.

Однак, необхідно визнати, що атестація відповідальних осіб у галузі містобудування є однією із найбільш охоплених інститутами громадянського контролю: наявність колегіальних органів, діяльність саморегулівних організацій, ведення публічних реєстрів. Однак ці форми громадянського контролю не слід ідеалізувати, адже важливий результат, а не сама форма.

Очевидною є потреба у прийнятті Містобудівного кодексу України, як єдиного кодифікованого закону в галузі містобудування, щодо визначення форм, методів та значення громадянського контролю за діяльністю органів публічної влади в галузі містобудування.

Список літератури:

1. Закон України «Про архітектурну діяльність» // Відомості Верховної Ради (ВВР). 1999. № 31. ст. 246.
2. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.05.11 № 554 «Деякі питання професійної атестації відповідальних виконавців окремих видів робіт (послуг)» // Урядовий кур'єр. 2011. № 99.
3. Режим електронного документу http://www.minregion.gov.ua/napryamki-diyalnosti/building/profesiyna-atestatsiya-u-sferi-arhitekturnoyi-diyalnosti/atestatsiyna-arhitekturno-budivelna-komisiya/robochi-organi-atestatsiynoyi-arhitekturno-budivelnoyi-komisiyi/robochi-organi-atestatsiynoyi-arhitekturno-budivelnoyi-komisiyi/
4. Режим електронного документу http://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2016/04/REYESTR-SAMOREGULIVNIH-ORGANIZATSIY-U-SFERI-ARHITEKTURNOYI-DIYAL%60NOSTI.pdf, дата запиту 28.08.2018.
5. Режим електронного документу http://www.gitn.org.ua/about/ctandarti-profesiynoi-diyalnosti-inzheneriv-tekhnaglyadu, дата запиту 28.08.2018.
6. Режим електронного документу http://vugip.org.ua/wp-content/uploads/2014/07/SPD_1.pdf, дата запиту 28.08.2018.
7. Режим електронного документу http://nsau.org/, дата звернення 28.08.2018.
8. Режим електронного документу http://budex.org.ua/index.php/pro-asotsiatsiiu-ua/standarty-profesiinoi-diialnosti-ekspertiv, дата запиту 28.08.2018.
9. Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 13.05.2014 № 137 «Про затвердження Порядку реєстрації саморегулівних організацій у сфері архітектурної діяльності» // Офіційний вісник України. 2014. № 45.

УДК:35.07

Сизоненко О. В.
Аспірант кафедри публічного управління, адміністрування та права
Таврійського державного агротехнологічного університету

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ВРЯДУВАННЯ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

Надання якісних адміністративних послуг населенню є однією з передумов успішного впровадження реформи децентралізації та підвищення доступності громадян до публічних послуг в Україні. Найбільш ефективним засобом таких комунікацій є система електронного урядування, використання якої

забезпечує продуктивну взаємодію всіх гілок влади як між собою, так і з суспільством,[5] а відкритість й прозорість діяльності органів влади всіх рівнів, значно спрощує процедури отримання послуг, забезпечує ефективне адміністрування та підвищує рівень довіри громадян до влади.

На сьогодні в Україні абонентами Інтернет є близько 26 млн. осіб, з яких 29% постійно відвідують сайти органів влади та місцевого самоврядування.[4] Усі центральні органи виконавчої влади мають офіційні веб-сайти. Частка, підключених до мережі Інтернет робочих місць у державних адміністраціях в обласних центрах складає 92%, а в районних 65%. Протягом останніх років у рейтингу розвитку е-урядування, який складається Організацією Об'єднаних Націй, Україна піднялася з 87-го на 62-ге місце. Так, за цей час в Україні було впроваджено низку електронних послуг для громадян, якими українці почали активно користуватись,[6] внаслідок чого наша країна покращила своє місце в рейтингу е-активності (e-participation), піднявшись на 32-ге місце з 77-го. [1]

Станом на травень 2018 р. в Україні створено 705 об'єднаних територіальних громад (далі - ОТГ) 619 з яких мають офіційні веб-сайти (87%). Веб-сайт громади повинен виконувати функцію офіційного джерела актуальної інформації для жителів ОТГ про все, що пов'язано із владою, та послугами, які надаються нею на локальному рівні. Тому, важливим є наявність оновленого та добре структурованого контенту сайту для задоволення інформаційних потреб людей, які прагнуть знайти достовірну інформацію про електронні сервіси, публічні послуги або інструменти взаємодії із владою.

Так, на сайтах ОТГ мешканці громад можуть знайти інформацію про всеукраїнські, обласні та локальні електронні сервіси. Всеукраїнськими електронними сервісами є ті, що доступні для всіх жителів України.[12] Підтримкою всеукраїнських е-сервісів на веб-сайтах ОТГ вважається розміщення їх банерів на головній сторінці веб-сайту або розміщення інструкцій щодо користування такими е-сервісами разом із посиланням для доступу. Станом на травень 2018 року, на 163 з 614 веб-сайтів ОТГ наявні банери (посилання) для підтримки всеукраїнських електронних сервісів. Обласними електронними сервісами є ті, що доступні тільки для жителів визначеної області України. Локальні електронні сервіси – доступні тільки на території окремої територіальної громади. Станом на травень 2018 року, на 511 з 619 веб-сайтів ОТГ були надані посилання (віджети) для доступу до локальних електронних сервісів топ-10 з яких наведено в таблиці1.

Таблиця 1

Топ-10 локальних електронних сервісів на веб-сторінках ОТГ

№ пп	Електронний сервіс	К-сть Веб-сайтів	Роз'яснення щодо послуги
1	Електронне звернення, форма зворотного зв'язку	454	Передбачає надсилання звернень, що містять заяву (клопотання), пропозицію (зауваження) або скаргу до органів місцевого самоврядування ОТГ відповідно до Закону України «Про звернення громадян» на електронну скриньку, за допомогою спеціальної форми на офіційному веб-сайті ОТГ, Інтернет-приймальню або портал контакт-центру ОТГ. Сервіс електронної демократії, особлива форма колективного звернення.
2	Петиції	355	Петиції можна надсилати до органів місцевого самоврядування ОТГ відповідно до ст. 231 Закону України «Про звернення громадян».
3	Система обліку та пошуку документів	336	Дозволяє шукати офіційні документи органів місцевого самоврядування ОТГ. Є можливим пошук за різними критеріями: скликання, сесія, номер, дата, назва або тип документа (розпорядження, рішення, проекти рішень).
4	Доступ до публічної інформації	130	Надсилання запитів на доступ до публічної інформації регулюється Законом України «Про доступ до публічної інформації». Як правило, дані запити надсилаються за допомогою електронної пошти або спеціальної онлайн-форми на офіційному веб-сайті ОТГ. Важливим є розміщення органами місцевого самоврядування ОТГ публічної інформації у вигляді відкритих даних. На основі відкритих даних можна аналізувати, наскільки ефективно працює уряд.

5	Електронне звернення до посадової особи	34	Передбачає надсилання електронного звернення до посадової особи, депутата міської, сільської або селищної ради ОТГ. Звернення можна подати публічно, аби дозволити громадськості контролювати хід його розгляду.
6	Електронні опитування, анкетування	30	Дозволяє жителям ОТГ висловити думку щодо питань розвитку громади шляхом заповнення спеціальних форм, анкет, надсилання ідей та пропозицій.
7	Громадський бюджет з електронним голосуванням	23	Бюджет участі – демократичний процес, який надає можливість кожному активному громадянину брати участь в розподілі коштів місцевого бюджету через створення проектів для покращення ОТГ та/або голосування за них.
8	Мапа проблем ОТГ	17	Жителі ОТГ за допомогою спеціальних позначок можуть відзначити проблему на онлайн-карті та надіслати повідомлення з її описом. Влада має відреагувати та сповістити про шляхи її вирішення.
9	Інформаційна система «Розумне місто»	11	Має декілька модулів: новини міста, заявки ЖКГ, петиції, опитування, публічні фінанси, відкритий бюджет, донорство крові, електронні закупівлі, черги на житло, інвестиційна карта, розумне ОСББ.
10	Онлайн-камери	10	Камери відеоспостереження, як правило, встановлюються у центральній частині населеного пункту – центру ОТГ. Доступ до онлайн-камери можна отримати за посиланням.

Джерело:[2]

На сайтах окремих ОТГ також можна знайти інформацію за такими електронними сервісами як онлайн-трансляції, реєстрація у черзі до дитячого садочку, форуми, обговорення, консультації з громадськістю, карта ОТГ, карта ЖКГ, єдиний реєстр земель та об'єктів комунального майна, довідник підприємств, віртуальний ринок; контакт-центр, поіменне голосування депутатів, запис до лікаря тощо.

Згідно Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» від 05.02.2015 р. та Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні від 01.04.2014 р. «публічні послуги повинні надаватися відповідно до державних стандартів з урахуванням необхідності забезпечення відкритості інформації про послуги, порядок та умови їх надання».[9] Таким чином, кожен офіційний веб-сайт ОТГ повинен містити відповідні веб-сторінки щодо процедур надання публічних послуг, діяльності ЦНАПу та інших корисних супровідних матеріалів: форми та бланки заяв, текстові та відео інструкції, контактні дані для онлайн та офлайн зв'язку. Насьогодні інформація про публічні послуги[11] є доступною на 371 веб-сайті ОТГ (60%), а інформація щодо діяльності ЦНАПу – на 97 веб-сайтах ОТГ (16%).

Однак, процес запровадження е-урядування в Україні стикається з рядом проблем, які потребують нагального вирішення для ефективного впровадження е-урядування в країні.

1. Нерівність у використанні мережі Інтернет між міським та сільським населенням. Так, найбільше користувачів Інтернету проживають у великих та середніх містах (65%). Лише 42 % населення в сільській місцевості використовують мережу Інтернет у повсякденному житті.

2. Використання інтернет-послуг старшим поколінням.[5] На відміну від інших європейських країн, в яких послугами Інтернет користуються люди у будь-якому віці, в Україні типовими користувачами Інтернету є молоді особи віком від 18 до 35 років. Громадяни старше 50-ти років переважно не користуються інтернет-послугами.[10]

3. Обмеження у доступі до мережі Інтернет.[6] Майже 32% громадян не користуються Інтернетом через брак фінансових ресурсів, тобто бідність є суттєвою перешкодою на шляху е-демократії. Близько 30% не використовують Інтернет через відсутність досвіду та вмінь щодо користування ним. Майже 19% громадян не використовують Інтернет через брак технічних засобів, особливо ця проблема є актуальною для сільської місцевості.

4. Незацікавленість громадян та необізнаність щодо е-взаємодії із органами публічної влади. [7] Тільки 21% користувачів цікавляться інформацією про публічні послуги та діяльність органів влади. Інші ж користувачі використовують можливості Інтернету для пошуку інформації (86%) та участі у соціальних мережах (76%). Деякі з них взагалі ніколи не чули про е-урядування чи е-демократію.

Сьогодні впровадження електронного урядування в Україні здатне змінити саму природу влади, зробити її більш прозорою та підконтрольною громадськості.[8] З точки зору взаємодії з громадськістю е-урядування є продовженням впровадження принципу «єдиного вікна», але мінімізує особисту присутність громадянина та об'єднує в одному місці набагато більше послуг. Воно створює умови для нормального розвитку бізнесу, поліпшення інвестиційного клімату, зростання економіки, а також забезпечує реальну участь громадян у політичних процесах.

Список літератури

1. UN E-Government Survey 2018 [Електронний ресурс] – Режим доступу : https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/Reports/UN-E-Government-Survey-2018
2. Публічні послуги та електронні сервіси для жителів ОТГ[Електроннийресурс] – Режимдоступу :*http://egromada.com/research/*
3. Державне агентство з питань електронного урядування України [Електроннийресурс] – Режим доступу: *http://dknii.gov.ua/content/derzhavnym-agentstvom-z-pytan-elektronnogo-uryaduvannya-ukrayiny-rozrobleno-propozyciyi*
4. Застрожнікова І. В. Засади формування механізмів державного регулювання сільського господарства / І. В. Застрожнікова // Інвестиції: практика та досвід. – 2010. – № 7. – С. 87-90.
5. Застрожнікова І. В. Інституціональні основи формування аграрної політики / І. В. Застрожнікова // Інвестиції : практика та досвід. – 2010. – № 9. – С. 96-99.
6. Молодыченко В. В. Информационное общество, как императив современности / В. В. Молодыченко, Р. И. Олексенко // Новый университет. Серия: Актуальные проблемы гуманитарных и общественных наук. - 2014. № 4. С. 31-37.
7. Олексенко Р. І. Філософія розвитку інформаційного суспільства в епоху глобалізації / Р. І. Олексенко // Гілея: науковий вісник. - 2015. - Вип. 98. - С. 230-232
8. Олексенко Р. Епоха глобалізації, її вплив на інформаційне суспільство / Р. Олексенко // П'ята всеукраїнська наукова конференція «Сучасні соціально-гуманітарні дискурси». 2015.- С.56-59.
9. Ортіна Г. В. Роль державного регулювання у структурному розвитку реального сектора економіки України в умовах глобалізації / Г. В. Ортіна // Інвестиції: практика та досвід. – 2013. – № 17. – С. 45–48.
10. Ортіна Г. Моделювання розвитку реального сектора економіки як елемент державної антикризової стратегії / Ортіна Г. // Економіка. – 2014. – № 2(128). – С. 25-29.
11. Ортіна Г.В. Напрями реалізації національної стратегії промислово-інноваційної політики / Г.В. Ортіна // Інвестиції: практика та досвід. – 2013. – № 14. – С. 49–52.
12. Єфіменко Л.М. Застосування стратегії диверсифікації в інноваційному розвитку промислового виробництва / Л.М. Єфіменко // Напрями і моделі трансформації інноваційної діяльності у контексті міжнародної інтеграції: Тези доп. і повідом. Міжнар. наук.-практ. конф. (Донецьк, 18-19 жовтня 2007 р.) / НАН України. Ін-т економіки пром-ті; Редкол.: О.І. Амоша (відп.ред.) та ін. – Донецьк, 2007. – С. 84-86.

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

Orekhova K.V.,
PhD in Economics, associate professor,
Abla Sahil,
Glushko A.V.,
Students,
Kharkiv Education and Scientific institute of
The State Higher Educational Establishment "University of Banking"

HISTORY OF FACTORING

Factoring is a financial practice that many companies use to gain access to their working capital. Businesses sell their invoices to a factor at a discount, allowing them to get a large percentage of the invoice amount within a day. Learn more about factoring by clicking here. Though this great form of increasing a company's cash flow